

Besluit **Accreditatiebesluit met een positief eindoordeel met beperkte geldigheidsduur voor de opleiding Bachelor in de verpleegkunde (professioneel gerichte bachelor) van de Arteveldehogeschool**

datum	Samenvattend oordeel van de visitatiecommissie (visitatierapport 2014)
7 juli 2016	De visitatiecommissie (hierna commissie) heeft vastgesteld dat de opleiding Bachelor in de verpleegkunde (professioneel gerichte bachelor) met uitzondering van het voldoen aan de
onderwerp	Europese richtlijn voor klinisch onderwijs voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen.
Accreditatierapport en -besluit (003135)	Ze beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.
bijlagen	
5	De professioneel gerichte bacheloropleiding ressorteert onder het domein gezondheidszorg. Naast het regulier modeltraject (180 ECTS) biedt de opleiding ook een SWITCH-traject aan, voor wie een heroriëntatie op het domein van de verpleegkunde wil maken. In 2012-2013 telde de opleiding aan Ahs 634 studenten in het basistraject en 18 studenten in het SWITCH-traject.

Generieke kwaliteitswaarborg 1 – Beoogd eindniveau

De commissie beoordeelt het beoogd eindniveau van de bachelor in de verpleegkunde als voldoende.

De opleiding is breed georiënteerd en is gericht op de algemene inzetbaarheid van de afgestudeerde in een zorgberoep, met aandacht voor diverse zorgdomeinen. De opleiding leidt haar afgestudeerden, conform de vigerende regelgeving op tot 'verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger'. De opleiding omschrijft de beoogde leerresultaten in termen van 19 competenties uit het beroepseigen competentieprofiel, die stroken met het domeinspecifiek leerresultatenkader.

De opleiding heeft de duidelijke ambitie om een sterk theoretisch onderbouwde opleiding in de markt te zetten en is daarbij gericht op het versterken van de specifiek verpleegkundige identiteit. De studenten en alumni herkennen deze ambitie. Ahs beantwoordt ook aan de vraag vanuit het werkveld om de nood aan verpleegkundigen te lenigen door het inrichten van het SWITCH-traject.

Generieke kwaliteitswaarborg 2 – Onderwijsproces

De commissie beoordeelt het onderwijsproces van de bachelor in de verpleegkunde als voldoende.

De 19 opleidingseigen competenties definiëren in het vernieuwde curriculum drie onderwijslijnen: de 'algemene kaders' (de theoretische en wetenschappelijke achtergrond

Pagina 2 van 14 en onderbouwing), het 'verpleegkundig handelen in diverse domeinen' en het 'klinisch onderwijs'. Deze leerlijnen ontplooiën zich doorheen de drie opleidingstrajecten (ook 'schrijven' genoemd) en zijn gericht op het geïntegreerd handelen van de Bachelor verpleegkunde. Zowel het theoretisch onderwijs als het vaardigheidsonderwijs hebben een duidelijke samenhang. De commissie meent wel dat de visie op verpleegkunde in het nieuwe curriculum nog ingewerkt moet worden in de opleidingsonderdelen en de integratie *ervan, binnen de stage, nog explicieter aan bod moet komen.*

De studenten worden theoretisch voorbereid op diverse zorgdomeinen en hebben bij het afstuderen stage-ervaring in een aantal zorgcontexten. De instap in het ziekenhuis verloopt daarbij veel vlotter dan voor de andere zorgsectoren (vb psychiatrie, ouderenzorg of pediatrie, waarvoor vaak een vervolgopleiding gevraagd wordt op de arbeidsmarkt). Het op consequente wijze bestrijken van de zeven zorgdomeinen, in theorie én in de praktijk, in weerzin van de beduidende keuzeruimte in het programma, en een duidelijkere oriëntatie op de brede inzetbaarheid, dient de komende jaren nog gerealiseerd te worden.

De opleiding maakt voor de stages gebruik van een ruim netwerk aan stageplaatsen en onderhoudt goede relaties en contacten met het werkveld. Vanuit de opleiding worden duidelijke informatiemomenten en trainingen voorzien voor de mentoren op de werkvloer. Dit waarborgt het aaneensluiten van het leerproces op school en op stage.

Om de praktijkvaardigheden onder de knie te krijgen, kunnen de studenten rekenen op kwaliteitsvol vaardigheidsonderwijs op school en gedurende diverse stages, in de opeenvolgende opleidingsjaren. De theoretische basiskennis over klinische handelingen wordt gradueel opgebouwd doorheen het programma. De stage evolueert doorheen de opeenvolgende opleidingsjaren van 'verkennen van de betekenis van verpleegkunde' tot de 'integratie' van de kennis en competenties als voorbereiding op het zelfstandig functioneren binnen een reële en complexe zorgcontext.

Het vaardigheidsonderwijs wordt aangeleerd tijdens de lessen en – al dan niet onder begeleiding – inge oefend in het vaardigheidsonderwijs. Gegeven de studentenaantallen is de oefentijd voor de individuele student toch eerder beperkt en is een intensifiëring van de mogelijkheden om te oefenen in het technisch vaardigheidscentrum een uitdaging voor de toekomst.

De beoogde doelstellingen zijn identiek voor het regulier als voor het SWITCH-programma, alleen het leerpad is verschillend. SWITCHERS hebben minder lessen en worden via blended learning methodieken en responsiecolleges door de materie geloodst. Hierbij wordt vooral ingezet op het begeleid zelfstandig leren van de student. SWITCH-studenten geven aan dat de combinatie leven, werken en studeren best uitdagend, maar haalbaar is.

De werkvormen die de opleiding hanteert zijn gevarieerd en passend voor de beoogde leerresultaten. Hoorcolleges, demonstraties en practica zijn prominente werkvormen voor het regulier traject, verrijkt met meer student-activerende werkvormen om zelfsturing en kritische reflectie te stimuleren. Het SWITCH-traject zet hoofdzakelijk in op blended learning en begeleide zelfstudie. De commissie meent dat in het bijzonder voor de SWITCH-studenten, die een beperkter aantal contacturen hebben, nog meer innovatieve werkvormen zouden ingezet kunnen worden.

Pagina 3 van 14 De opleiding heeft goede zorg voor kwaliteitszorg, wat merkbaar is in de aandacht voor diverse kwaliteitselementen en de zorgvuldigheid waarmee deze worden ontplooid en gehanteerd binnen de opleiding.

De aandacht voor toegepast wetenschappelijk onderzoek is duidelijk aanwezig in het programma en is gelinkt aan het expertisecentrum waarin onderwijs, praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek en maatschappelijke dienstverlening elkaar ontmoeten. Het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek en de maatschappelijke dienstverlening door de lesgevers – in overleg met het beroepenveld – wordt hierin gestructureerd.

De onderzoeksprojecten sluiten aan bij de visie van de hogeschool en vloeien terug naar het onderwijs (vb. wondzorg, mondzorg, diabeteszorg en preventie). De bachelorproef haakt in op het toegepast wetenschappelijk onderzoek. De studenten omschrijven de begeleiding van de bachelorproef als naar behoren. Bij de evaluatie wordt een proces- en productevaluatie uitgevoerd. Gemiddeld genomen heeft de bachelorproef een duidelijke probleemstelling en methodologische beschrijving. De analyse van de resultaten en een kritische reflectie daarover dient in de meeste gevallen nog versterkt te worden. Ook de begeleiding van het schrijfproces van de bachelorproef kan nog beter gericht worden.

De internationale dimensie is duidelijk aanwezig en vormt het kader van waaruit de multiculturele zorgsector benaderd wordt en de interculturele competenties worden aangereikt. De commissie pleit voor het integreren van deze krachtige kenmerken en aandacht te hebben voor cultuur-sensitieve zorg doorheen het hele curriculum.

De opleiding levert ruime inspanningen om studenten en docenten een zinvolle internationale ervaring te bieden, in het buitenland of binnen de eigen instelling (onder meer door de 30 ECTS module 'International Studies Health Care'). De cijfers inzake studentenuitwisseling zijn redelijk, de docentenuitwisseling is behoorlijk hoog. Beide worden versterkt door het internationaal klimaat dat binnen de eigen instelling wordt gecreëerd.

De cursussen zijn overzichtelijk en hebben een goede kwalitatief, de handboeken zijn actueel en hebben een goed niveau. De commissie waardeert de aanwezigheid van Engelstalige literatuur. Studenten en docenten maken actief gebruik van de digitale leeromgeving.

De opleiding steunt op een geëngageerd docentenkorps dat een goede vakdeskundige expertise heeft. Qua onderwijsprofessionalisering zal de komende jaren volgens de commissie vooral geïnvesteerd worden in de didactische verbreding en verdieping, bijvoorbeeld op het vlak van blended learning technieken, coaching, competentiegerichte toetsing en procesbegeleiding, om de meest recente onderwijsvernieuwingen het hoofd te bieden. De opleidingsdirecteur en het onderwijsmanagementteam zetten de krijtlijnen voor de toekomst uit. Een versterking van de verbindingen tussen de basis en het opleidingsmanagementteam, onder meer door een transparantere communicatie, kan de dynamiek binnen de opleiding nog verder versterken.

De opleiding is duidelijk op weg om in de komende jaren de consequente doorwerking van het competentiegericht leren te concretiseren in een geïntegreerd toetsbeleid. De opleiding stelt ook de instelling van een toetscommissie in het vooruitzicht, teneinde op een meer consistente wijze het niveau van de toetsing te kunnen bewaken en de toetspraktijk duidelijk

Pagina 4 van 14 in kaart te brengen. De commissie verwacht veel van dit initiatief in de komende jaren en ziet hier duidelijke kansen voor de verdere versterking van de opleiding. Studenten worden goed geïnformeerd over de examenrichtlijnen en verwachtingen. Het bachelorproefniveau is gemiddeld, maar kan in de komende jaren nog versterkt worden door intensivering van de leerlijn die voorbereidt op het schrijven van een kritische literatuurstudie.

De ondersteuning van studenten – procesmatig en inhoudelijk – is goed uitgewerkt. De student wordt doorheen de hele studieloopbaan gecoacht en kan hulp vragen aan de lesgevers en onderwijsondersteunende diensten. Gegeven de grote studentenaantallen dient de student daar wel een zekere pro-activiteit voor aan de dag te leggen, maar ook dat is een element van het zelfstandig leren, aldus de alumni.

De studenten krijgen les in zeer degelijke lokalen en ook het technisch vaardigheidscentrum is degelijk uitgerust en voorzien van een reservatiebalie. Gegeven de studentenaantallen en de vertraagde financiering is de opleiding wel toe aan expansie van de haar beschikbare ruimten, een knelpunt dat in de komende jaren zal weggewerkt worden. Het lesgeverskorps en het managementteam houden de vinger aan de pols en kleine bemerkingen worden aldus snel opgenomen. Alle elementen samengenomen, vormt Ahs voor haar studenten een veilige werkplek en leeromgeving om zich voor te bereiden op de instap in het werkveld.

Globaal genomen meent de commissie dat de studenten een samenhangende leeromgeving ervaren, dat er een goed uitgewerkt ondersteuningsaanbod is en dat het onderwijsleerproces de studenten in staat stelt om de beoogde leerresultaten te bereiken. De commissie is wel van oordeel dat de opleiding in de komende jaren een dringende inhaalbeweging op het vlak van de beoogde leerresultaten dient te realiseren. De lesgevers zijn vakbekwaam. Op didactisch vlak kan nog winst geboekt worden, zoals bvb. onderwijsprofessionalisering aangaande blended learning en methodieken voor open- en afstandslernen. De opleiding zal hier de komende jaren verder in investeren, zoals ook blijkt uit het professionaliseringsplan.

Generieke kwaliteitswaarborg 3 – Gerealiseerd eindniveau

De commissie beoordeelt het gerealiseerde eindniveau van de bachelor in de verpleegkunde als voldoende.

De gemiddelde doorstroomtijd van 3 jaar voor het regulier traject en 2 jaar 10 maanden voor het SWITCH-traject zijn aan de maat.

De commissie heeft een steekproef bachelorproeven gelezen en een groter aantal ingekeken tijdens het bezoek en meent dat het gemiddeld niveau van de bachelorproeven aan de maat is. De commissie stelt vast dat de opleiding bewust gekozen heeft voor een literatuurstudie als significant onderdeel van de bachelorproef en kan zich daarin vinden. Zij meent dat de leerlijn die voorbereidt op het schrijven van een kritische literatuurstudie, die intussen recent geïntensifieerd werd, nog niet op overtuigende wijze blijkt uit de volledige steekproef bachelorproeven die zij gelezen heeft en nog beter bewaakt kan worden. Een aantal bachelorproeven maakt nu bijvoorbeeld nog geen duidelijk onderscheid tussen de beschrijving, discussie en conclusies uit de bronartikels. De commissie verwacht in de komende jaren een verdere versterking van het wetenschappelijk gehalte van de bachelorproeven en een verdere ontwikkeling van de kritische reflectie van de student, op basis van interpretatie van wetenschappelijke literatuur. De commissie meent dat dit

Pagina 5 van 14 vasthangt aan de intensere focus op wetenschappelijk onderzoek, wat wellicht pas over een paar jaar zal blijken uit het gros van de bachelorproeven.

De meeste alumni vinden op zeer korte termijn werk of studeren met succes verder. De alumni voelen zich goed opgeleid en geven hierbij als voornaamste karakteristiek de degelijke theoretische vorming aan. De commissie kon tijdens het bezoek merken dat zij zich daarnaast ook duidelijk startbekwaam voelen om de instap in het werkveld te maken. Ook het werkveld is tevreden over de opleiding en over de kwaliteit van de alumni.

Europese richtlijn

De NVAO ontving de aanvraag van de instelling op 16 juni 2014 en stelde toen vast dat de aanvraag niet in behandeling kon worden genomen. In het visitatierapport geeft de commissie weliswaar een positief advies over de opleiding, maar tegelijkertijd rapporteert de commissie dat zij zich onthoudt van een uitspraak over het voldoen van de opleiding aan de Europese richtlijn met betrekking tot het klinisch onderwijs; een voorwaarde voor accreditatie.

De NVAO dient een oordeel te vellen over het al dan niet voldoen van de opleiding aan de Europese richtlijn. Art. II.67, lid 5 van de Codex Hoger Onderwijs vermeldt letterlijk dat het oordeel over het al dan niet voldoen aan de Europese richtlijn genomen wordt in het accreditatiebesluit.

Het bestuur van de NVAO heeft in zijn vergadering van 1 december 2014 beslist dat de visitatiecommissies een bijkomende externe beoordeling dienen uit te voeren op basis waarvan zij een gemotiveerd oordeel uitspreken over het al dan niet voldoen van de opleidingen aan de Europese richtlijn. De grondslag van deze vraag tot een bijkomende externe beoordeling is terug te vinden in artikel II.142, §5 Codex Hoger Onderwijs. De visitatiecommissies publiceren hun gemotiveerd oordeel in een addendum bij de visitatierapporten. Bij mail d.d. 28 april 2015 heeft de NVAO de bijkomende externe beoordeling ontvangen. Hierin geven de visitatiecommissies aan dat elk van de opleidingen niet volledig voldoet aan de Europese Richtlijn.

Om de ontstane status quo te doorbreken is onder regie van de Vlaamse overheid een taskforce groep ingesteld, waarin medewerkers van de Vlaamse minister van Onderwijs en van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, het Vlaams departement Onderwijs, de betreffende hogescholen (vertegenwoordigd door VLHORA) en het werkveld (Zorgnet Vlaanderen, Vlozo, AUVB en ICURO) vertegenwoordigd waren. Deze taskforce groep heeft een voorstel voor oplossing aan de Vlaamse minister van Onderwijs aangeboden. Op 11 september 2015 ging de Vlaamse Regering akkoord met de conceptnota 'professionele bachelor verpleegkunde' waarin de Vlaamse minister van Onderwijs Hilde Crevits het voorstel voor oplossing van de taskforce dat door haar werd overgenomen, presenteert:

- de opleidingen professionele bachelor Verpleegkunde krijgen een studielast van 240 EC;
- de uitbreiding van 180 naar 240 EC gebeurt door middel van een (extra) contractstage en de gedeeltelijke indaling van de bachelor-na-bachelor die reeds werd ingericht met het oog op verdere specialisatie of het schakelprogramma naar de master verpleegkunde;
- de opleidingen worden alle generiek van aard, zodat afgestudeerden aan de slag kunnen in alle settings van de zorg.

Pagina 6 van 14 De opleiding heeft vervolgens de gelegenheid gekregen om via het aanleveren van aanvullende informatie een nieuw curriculum aan de NVAO voor te leggen dat voldoet aan bovengeschetst voorstel. Op X maart 2016 heeft de NVAO de aanvullende informatie ontvangen en vervolgens aan de (nieuwe) visitatiecommissie voorgelegd.

De opdracht aan de commissie was als volgt:

- Voldoet het nieuwe curriculum aan de decretale norm van 240 EC;
- Voldoet de omvang van het klinisch onderwijs in het nieuwe curriculum aan de Europese richtlijn (minimaal 2300 uren klinisch onderwijs (90 EC) en minimaal 1533 uur theoretisch onderwijs (60 EC));
- Is er sprake van een generiek curriculum waarin de zeven domeinen in het klinisch onderwijs, zoals benoemd in de Europese richtlijn, worden doorlopen, zodat iedere afgestudeerde bachelor in de verpleegkunde aan de slag kan in alle settings;
- Is de uitbreiding van 180 naar 240 EC gebeurd door middel van een (extra) contractstage en de gedeeltelijke indaling van de bachelor-na-bachelor die reeds werd ingericht met het oog op verdere specialisatie of het schakelprogramma naar de master verpleegkunde;
- Formuleer aanbevelingen ten behoeve van de verdere uitbouw van het nieuwe curriculum.

Op 17 mei 2016 heeft de commissie een positief advies aan de NVAO uitgebracht over het nieuwe curriculum. Het positieve advies neemt de NVAO over met dit voornemen tot positief besluit over accreditatie met beperkte geldigheidsduur voor de periode studiejaar 2015-2016 tot en met 2017-2018. Deze periode geldt als periode waarin de opleiding laat zien dat zij de curriculumverlenging kwaliteitsvol weten te implementeren. Gelet dat het nieuwe curriculum een uitbreiding van de studieomvang betreft met inhoudelijke wijzigingen aan het oude curriculum tot gevolg, beoordeelt de NVAO de kwaliteit van de opleiding als voldoende met beperkte geldigheidsduur. Een positief advies van de commissie over de kwaliteit van de implementatie van het nieuwe curriculum, nadat een eerste cohort studenten het nieuwe curriculum heeft doorlopen, is een voorwaarde om de accreditatie met beperkte geldigheidsduur om te zetten naar een onvoorwaardelijke accreditatie die loopt tot en met het studiejaar 2022-2023, gerekend vanaf 1 oktober 2015, toen de lopende accreditatie administratief met één jaar werd verlengd.

Samenvattend oordeel van de visitatiecommissie (visitatierapport 2016) – beoordeling aanvullende informatie

Het nieuwe curriculum van de opleiding Verpleegkunde aan de Arteveldehogeschool voldoet aan de decretale norm van 240 EC. De omvang van het klinisch onderwijs in het nieuwe curriculum voldoet daarnaast ook aan de Europese richtlijn voor minimaal 2300 uren klinisch onderwijs (90 EC) en minimaal 1533 uur theoretisch onderwijs (60 EC). Er is sprake van een generiek curriculum waarin de zeven domeinen in het klinisch onderwijs, zoals benoemd in de Europese richtlijn, worden doorlopen, zodat iedere afgestudeerde bachelor in de verpleegkunde aan de slag kan in alle settings. De commissie is zeer te spreken over de helderheid en goede opzet van het rapport en de concrete uitwerking van de domeinen. De uitbreiding van 180 naar 240 EC is gebeurd door middel van een (extra) contractstage en, hoewel de documentatie weinig concrete informatie aanreikt omtrent dit punt, ook door de gedeeltelijke indaling van de bachelor-na-bachelor die reeds werd ingericht met het oog op verdere specialisatie of het schakelprogramma naar de master verpleegkunde. Naar de mening van de commissie bieden de contractstages een opportuniteit om de instap in andere sectoren te verbeteren, bijvoorbeeld psychiatrie, ouderenzorg, thuiszorg of pediatrie.

Pagina 7 van 14 Ook wil de commissie de opleiding meegeven ervoor te waken dat het kiezen van een “domein naar keuze” er toe leidt dat er twee stages in één domein gelopen worden. Bovenstaande leidt ertoe dat het commissie positief oordeelt over de opleiding Verpleegkunde van de Arteveldehogeschool. De commissie is van mening dat de Arteveldehogeschool een goed doordacht programma heeft opgezet dat succesvol van start kan gaan.

Aanbevelingen commissies

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van de commissies.

Bevindingen NVAO

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De externe beoordeling is opgesteld en onderbouwd volgens overeenkomstig het toepasselijke Kader voor de opleidingsaccreditatie 2de ronde (8 februari 2013);
- De visitatiecommissie heeft voor de externe beoordeling het door de VLUHR vastgestelde visitatieprotocol gevolgd;
- De externe beoordeling verschaft inzicht in de samenstelling van de visitatiecommissie;
- De externe beoordeling bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

Pagina 8 van 14 **Besluit**¹

betreffende de accreditatie van de Bachelor in de verpleegkunde (professioneel gerichte bachelor) van de Arteveldehogeschool.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van de Codex Hoger Onderwijs, in het bijzonder de artikelen II.133-II.149, besluit de NVAO accreditatie met beperkte geldigheidsduur te verlenen aan de opleiding Bachelor in de verpleegkunde (professioneel gerichte bachelor) te Gent van Arteveldehogeschool. De opleiding kent geen afstudeerrichtingen. De kwaliteit van de opleiding is voldoende met beperkte geldigheidsduur.

De accreditatie met beperkte geldigheidsduur geldt van 1 oktober 2015 tot en met 30 september 2018.

Den Haag, 7 juli 2016

De NVAO
Voor deze:

Marc Luwel
(bestuurder)

¹ Het ontwerp accreditatiebesluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. Bij e-mail van 1 juli 2016 heeft de instelling gereageerd op het ontwerp accreditatiebesluit. Dit heeft niet geleid tot aanpassingen.

Pagina 9 van 14 **Bijlage 1: Globale oordelen commissie**

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het globaal oordeel van de commissie weer, alsook het eindoordeel.

Generieke kwaliteitswaarborg	Oordeel Regulier Traject	Oordeel Traject werkstudenten
1. Beoogd eindniveau	V	V
2. Onderwijsproces	V	V
3. Gerealiseerd eindniveau	V	V
Eindoordeel²	Voldoende met beperkte geldigheidsduur	Voldoende met beperkte geldigheidsduur

² Gelet dat het nieuwe curriculum een uitbreiding van de studieomvang betreft met inhoudelijke wijzigingen aan het oude curriculum tot gevolg, beoordeelt de NVAO de kwaliteit van de opleiding als voldoende met beperkte geldigheidsduur.

Naam instelling	Arteveldehogeschool
Adres instelling	Hoogpoort 15 9000 GENT
Aard instelling	ambtshalve geregistreerd
Naam associatie	Associatie Universiteit Gent
Naam opleiding (Graad, kwalificatie, specificatie)	Bachelor in de verpleegkunde
Niveau een oriëntatie	professioneel gerichte bachelor
Bijkomende titel	verpleegkundige
Opleidingsvarianten: – Afstudeerrichtingen – Studietraject voor werkstudenten	– geen – ja
Onderwijsstaal	Nederlands
Vestiging(en) opleiding	Gent
Studieomvang (in studiepunten)	180
Vervaldatum accreditatie, tijdelijke erkenning of erkenning nieuwe opleiding	30 september 2015
Academiejaar(en) waarin opleiding wordt aangeboden	Alle academiejaren
(Delen van) studiegebied(en)	Gezondheidszorg
ISCED benaming van het studiegebied	72 Health/ 723 Nursing and caring

De domeinspecifieke leerresultaten vormen één geheel. De professionele uitoefening van het beroep vereist de integratie van al deze verschillende leerresultaten. De kwaliteit en de professionaliteit van de beroepsuitoefening hangen af van de integratie van de leerresultaten. De professionele zorg op maat kan maar gerealiseerd worden dankzij wetenschappelijke fundering, ethische bewogenheid, verpleegkundige visie op zorg, interprofessioneel efficiënte communicatie en samenwerking, adequate organisatie en coördinatie van de intra-, trans- en extramurale zorg. Continue reflectie, kritische ingesteldheid, bijsturing en persoonlijke professionalisering waarborgen de kwaliteit van zorg binnen de snel evoluerende gezondheidszorg. Uitgaande van deze integratieve en holistische visie op verpleegkunde wordt in de leerresultaten steeds de term zorgvrager gebruikt. Dit beduidt de zorgvrager en zijn omgeving, dus het volledige cliëntsysteem³.

1. Bouwt autonoom binnen een multiculturele omgeving een professionele relatie op met de zorgvrager die gericht is op het somatisch, sociaal, psychisch en existentieel welbevinden van deze, zowel in vertrouwde, als in niet-vertrouwde en/of complexe zorgsituaties.
2. Verleent evidence based en theoretisch onderbouwde verpleegkundige zorg op basis van klinisch redeneren en een attitude van verantwoordelijkheidszin, een ruime mate van initiatief en proactiviteit, conform de algemene en beroepsgerelateerde wetgeving.
3. Verleent zowel in eenvoudige als complexe en gespecialiseerde zorgsituaties cliëntgerichte en –gestuurde verpleegkundige zorg op maat, gebruik makend van de gepaste technologie en met aandacht voor structuur, stiptheid en nauwkeurigheid teneinde de veiligheid van de zorgvrager te waarborgen in de concrete handelingen.
4. Neemt autonoom initiatieven inzake preventie en past deze op alle niveaus adequaat toe. Organiseert op methodische wijze gezondheidspromotie en patiënteneducatie aan individuen en groepen. Stimuleert een gezondheidsbevorderend gedrag bij de zorgvrager(s).
5. Is zich bewust van de waarden en normen van zichzelf en de zorgvrager en hoe deze het professioneel handelen als verpleegkundige beïnvloeden. Handelt op ethisch verantwoorde wijze. Vervult een voorbeeldfunctie voor anderen.
6. Ontwikkelt op basis van theoretische kaders, internationale referenties en ervaring een persoonlijke visie op verpleegkunde en een constructief-kritische ingesteldheid.
7. Bouwt intra- en interprofessionele relaties op en werkt efficiënt samen in het kader van gemeenschappelijke zorgdoelstellingen.
8. Communiqueert op een efficiënte en gestructureerde wijze zowel mondeling als schriftelijk over de zorgrelatie, de zorginhoud en het zorgproces met alle betrokkenen in de vakterminologie en aangepast aan de gesprekspartner.

³ *Zorgvrager betekent zowel cliënt, patiënt als familie en belangrijke anderen*

Pagina 12 van 14 9. Organiseert en coördineert autonoom en in overleg met andere zorgverstrekkers intra-trans- en extra-murale zorg.

10. Bewaakt en bevordert de kwaliteit van de individuele en globale zorgverlening binnen de eigen organisatie.

11. Instrueert, coacht en geeft leiding aan leden van een gestructureerd team.

12. Zoekt op een gerichte en methodische manier vak- en wetenschappelijke literatuur op, beoordeelt de relevantie en bruikbaarheid ervan, integreert nieuwe inzichten in de beroepsuitoefening en ontwikkeling, participeert aan praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek.

13. Draagt als autonome professional actief bij tot de profilering van het beroep, heeft een brede kijk op het maatschappelijk gebeuren en staat kritisch ten opzichte van een economisch, sociaal en ethisch beleid.

14. Reflecteert continu op het eigen verpleegkundig handelen, analyseert zijn leerbehoeften en vertaalt deze autonoom in initiatieven tot professionalisering en evenwichtig functioneren.

Voorzitter:

- John de Best, projectleider, Zorg Academie Leiden; coördinator Internationalisering, HBO-V hogeschool Leiden.

Leden:

- Rudi Logist, verantwoordelijke bewonerszorg, WZC Dijlehof Leuven;
- Leen De Paepe, stafmedewerker kwaliteit en patiëntveiligheid, OLV Ziekenhuis Aalst;
- Elsbeth Bakker, kwaliteitscoördinator cluster Zorg bij University of Applied Sciences Leiden en docent bij Hogeschool Leiden (onderwijsdeskundige);
- Kristof Muylaert, student professioneel gerichte bachelor in de Verpleegkunde, Katholieke Hogeschool Leuven (student-lid).

De commissie werd ondersteund door dr. ir. Els Van Zele, stafmedewerker kwaliteitszorg verbonden aan de Cel Kwaliteitszorg van Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad secretaris.

Pagina 14 van 14 **Bijlage 5: Samenstelling van de visitatiecommissie (visitatie 2016)**

- Alain Antierens , RN, MSc, PhD-candidate Ghent University, Directeur patiëntenzorg BZIO (Revalidatieziekenhuis Imbo, Woonzorgcentrum "Het Verhaal" en Gezondheidscentrum Koninklijke Villa);
- Elsbeth Bakker, afgestudeerd verpleegkundige en onderwijskundige, curriculum coördinator bij de opleiding tot Verpleegkundige, Hogeschool Leiden;
- John de Best, Msc, Docent/onderzoeker aan de Hogeschool van Amsterdam, faculteit gezondheid, opleiding verpleegkunde en promovendus "interprofessioneel onderwijs";
- Drs. Els Mulder Msc, afgestudeerd (kinder)verpleegkundige en organisatiemanagement, opleidingsmanager van de opleidingen Oefentherapie Cesar en Huidtherapie a.i., Hogeschool Utrecht;
- Drs. Rudi Logist, afgestudeerd bachelor in de verpleegkunde en kinderverpleegkundige, dagelijks verantwoordelijke WZC Dijlenhof te Leuven;
- Marc Vandergraesen, gegradueerd verpleegkundige, licentiaat ziekenhuiswetenschap en master in de sociale leer. Momenteel algemeen directeur Psychiatrisch centrum Zoete Nood Gods te Lede. Tevens bestuurder woonzorgcentrum Mariatroon te Dendermonde, Avondvrede te Gent en Centrum Geestelijke gezondheidszorg zuid Oost-Vlaanderen.